

Sygn. akt VIII Gz 50/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Jamiołkowska

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: M. M.

przeciwko: A. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2014, sygn. akt VIII GC 116/13

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od obowiązku ponoszenia wydatków.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż pozwany postanowieniem Sądu z dnia 25 kwietnia 2013 r. został zwolniony z obowiązku uiszczania opłat. W ocenie Sądu pozwany mógł ubiegać się o zwolnienie od części kosztów sądowych. Jak bowiem wynikało z oświadczenia, pozwany uzyskuje niskie lecz regularne dochody. Jednakże Sąd wskazał przy tym, iż poczynając od doręczenia pozwanemu pozwu powinien on liczyć się z koniecznością pokrycia kosztów związanych z procesem i gromadzić w związku z tym środki.

Od postanowienia Sądu Rejonowego zażalenie wniósł pozwany, zaskarżając je w części dotyczącej odmowy zwolnienia z kosztów sądowych w zakresie wydatków. Powyższemu orzeczeniu pozwany zarzucił – naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść postanowienia w postaci art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez jego niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji odmowę zwolnienia od kosztów sądowych w całości. W związku z powyższym pozwany wniósł o zmianę postanowienia Sądu I instancji i zwolnienie go z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości, w tym wydatków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. 2010 r. Nr 90 , poz. 594 z późn. zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące

szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru. Jeżeli oświadczenie nie zostało złożone albo nie zawiera wszystkich wymaganych danych, stosuje się art. 130 kpc.

Jeżeli w ocenie Sądu oświadczenie jest niekompletne bądź nie daje wystarczającej informacji odnośnie stanu majątkowego ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych osoby fizycznej, Sąd powinien ją wezwać do odpowiedniego uzupełnienia wniosku.

W tym miejscu należy podkreślić, iż oceniając zasadność wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych Sąd winien mieć przede wszystkim na względzie konstytucyjnie zagwarantowane prawo do sądu. W konsekwencji każdorazowo należy ustalić, czy strona ma rzeczywistą możliwość poniesienia kosztów sądowych biorąc pod uwagę okoliczność, iż musi ona to uczynić w określonym krótkim terminie, który w niniejszej sprawie wynosił jedynie 7 dni od dnia wezwania sądu do uiszczenia zaliczki na dowód z opinii biegłego w kwocie 5000 zł.

W niniejszej sprawie Sąd I instancji wskazał, iż z oświadczenia pozwanego wynikało, że uzyskuje on zasiłek dla bezrobotnych, a jego żona rentę w wysokości 928, 17 zł. W pozostałym natomiast zakresie, Sąd zważył, iż wniosek pozwanego jest na tyle niekompletny, że nie można stwierdzić jaki majątek posiada pozwany, ani też gdzie mieszka, choć można przypuszczać, iż przysługuje mu jakieś prawo majątkowe w tym zakresie. W ocenie Sądu Rejonowego skutkowało to jedynie możliwością częściowego zwolnienia od kosztów sądowych, w zakresie opłat.

Należy podkreślić, iż Sąd bez wzywania do uzupełnienia wniosku w zakresie informacji niezbędnych dla poznania sytuacji majątkowej pozwanego rozstrzygnął o oddaleniu wniosku pozwanego o zwolnienie od ponoszenia wydatków powołując się na nieustalone i hipotetyczne okoliczności co do możliwości zarobkowych pozwanego oraz posiadanych przez niego innych praw majątkowych. Tymczasem z zamieszczonych przez pozwanego w oświadczeniu informacji, co do wysokości dochodów osiągniętych w prowadzonym wspólnie z małżonką gospodarstwie domowym niewątpliwie wynika, iż wywiązanie się z obowiązku uiszczenia jednorazowej kwoty 5000 zł przy dochodach 1675, 78 zł miesięcznie może być dla pozwanego praktycznie niemożliwe, a co najmniej znacząco utrudnione. Niezbędne zatem jest przed rozstrzygnięciem merytorycznym, wezwanie pozwanego do uzupełnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, w zakresie niezbędnym dla poznania jego aktualnej sytuacji majątkowo-finansowej.

W konsekwencji powyższego - na mocy art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. należało uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

.